

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Horis Canonicis Juxta Rubricas Breviarii Romani ritè recitandis - In qua
etiam ipsæ Rubricæ Notis brevibus illustratæ, & Martyrologij Romani
nomina suis Accentibus signata continentur, Ad Faciliorem Discentium
Vsvm Ac Praxin

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1676

Tit. V. De Vesperis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48333](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48333)

que ad Sabbatum post Pentecosten inclusive dicitur post Versus & Responsorium illorum unum Alleluia.

III. In Dominicis, Ferialibus, & Simplicibus Vigiliis, si proprii in Proprio de Tempore non assignentur, sumuntur ex Psalterio. In Festis ex Proprio, vel Communi Sanctorum.

§. VIII.

De Precibus Ferialibus.

I. **D**icuntur, quoties in Laudibus & Prima dictæ fuerunt.

§. IX.

De Orationibus.

I. **N**unquam omittuntur, etiam in Sacra Hebdomade. II. In Dominicis sumuntur ex Proprio de Tempore. In Festis & Vigiliis ex Proprio vel Communi Sanctorum. In Ferialibus ex Dominica præcedente, nisi propriam habeant.

§. X.

De Clausula.

I. **S**emper hæ Horæ clauduntur per *Dominus vobiscum, Benedicamus, Fidelium* (excepto Triduo ante Pascha) & si non jungantur cum Laudibus, nec alia Hora sequatur, in fine dicitur *Pater noster*, si privatim recitentur; nam publicè omnis hora separatim recitata, & terminata, per *Pater noster*, Antiphonam *Salve* &c. aut aliam, ac *Divinum auxilium* &c. finitur, ut in Rubricis §. 36. dicitur.

TITULUS V.

DE VESPERIS.

§. I.

De Initio.

I. **V**esperæ semper inchoantur à *Pater & Ave*. Versus *DEVS in Adiutorium* semper dicitur, excepto ultimo Triduo Sacræ Hebdomadæ, & Defunctorum Officio.

§. II.

De Antiphonis.

6 6

I. Nun-

I. **N**Unquam omittuntur, etiam in Triduo S. Hebdomadae.

II. In Dominicis & Ferijs sumuntur ex Psalterio, in Festis ex Laudibus; de Communi Sanctorum, nisi propria in Proprio de Tempore, aut Proprio Sanctorum assignentur.

III. Tempore Paschali in Dominicis & Ferijs omnes Psalmi dicuntur sub una tantum Antiphona. In Festis vero cuilibet Psalmo subjungitur Antiphona, & in illius fine additur Alleluja, nisi jam antè in illa reperiatur. A Septuagesima usque ad Pascha, omittitur Alleluja, si Antiphonae curiam adjunctum sit.

IV. In Duplicibus integræ in initio & fine Psalmi dicuntur. Si Antiphona cum principio Psalmi conveniat, non repetitur initium, nisi Antiphonæ Alleluia subjungatur.

§. III.

De Psalmis.

I. **S**emper dicuntur quinque Psalmi, (solo Sabbato sancto excepto) qui in Dominicis & Ferijs sumuntur ex Psalterio, in Festis verò ex Communi Sanctorum, nisi alij in Proprio Sanctorum, aut de Tempore assignentur.

II. Clauduntur semper per *Gloria Patri*, exceptâ Festâ quintâ Cœnæ Domini, & die Parasceves. In Officio Defunctorum illius loco substituitur *Requiem*.

§. IV.

De Capitulo.

I. **N**unquam omittitur, nisi in Triduo ante Pascha usque ad Dominicam in Albis exclusivè, & in Officio Defunctorum.

II. In Dominicis & Ferijs sumitur ex Psalterio; in Festis verò ex Communi Sanctorum, nisi pro utrisque aliud in Proprio de Tempore aut Sanctorum assignetur.

III. In fine subjungitur *DEO gratias*.

§. V.

De Hymno.

I. **S**emper dicitur, excepto Officio Defunctorum, & Triduo ante Pascha usque ad Dominicam in Albis exclusivè.

II. S.

II. Sumitur in Dominicis & Feriis ex Psalterio; in Festis autem ex Communi Sanctorum, nisi alius in Proprio de Tempore aut Sanctorum pro utrisque assignetur.

III. Ultima Stropha variatur pro varietate temporis, excepto Hymno *Ave maris Stella*, & *Vexilla Regis prodeunt*, & quæ alio metro, quàm dimetro Jambo constant.

§. VI.

De Versu.

I. **S**emper dicitur, excepto Triduo ante Pascha. In ipsa Sverò Octava Paschatis dicitur illius loco Antiphona *Hæc dies*.

II. In Dominicis & Feriis sumitur ex Psalterio; in Festis ex Communi Sanctorum, nisi alius in Proprio Sanctorum, aut de Tempore pro utrisque assignetur.

III. Tempore Paschali additur Alleluia.

§. VII.

De Antiphona ante Magnificat.

I. **S**emper dicitur, etiam Triduo ante Pascha. In Dominicis & Feriis sumitur ex Psalterio; in Festis ex Proprio vel Communi Sanctorum, vel Proprio de Tempore.

II. In Duplicibus dicitur integra, in reliquis Festis & Feriis inchoatur tantùm ante Canticum, & finito illo integra dicitur, exceptis Antiphonis majoribus, quæ à 17. Dec. usque ad 23. inclusivè dicuntur; hæ enim pariter ante & post Canticum integræ recitantur.

III. Tempore Paschali in fine additur Alleluia.

§. VIII.

De Cantico Magnificat.

I. **N**unquam omittitur. In fine semper additur *Gloria Patri*, excepto Triduo S. Hebdomadæ, ubi omittitur; & Officij Defunctorum, ubi loco illius dicitur *Requiem*.

§. IX.

De Precibus Ferialibus.

I. **D**icuntur hæ tantùm in Feriis Maioribus extra Tempus Paschale occurrentibus, quando de iisdem dicuntur *Vesperæ*.

§. X. De

§. X.

De Oratione.

I. Ante Orationem semper præmittitur *Dominus vobiscum*, vel *Domine exaudi* ab ijs, qui nondum sunt Diaconi, excepto Triduo ante Pascha.

II. Nunquam omittitur Oratio.

III. In Dominicis sumitur semper ex Proprio de Tempore, in Fetiis accipitur Oratio Dominicæ præcedentis, nisi propriam habeant. In Festis ex Proprio vel Communi Sanctorum.

IV. Clauditur semper cum verbis *per Dominum*, aut *Qui tecum vivit*.

§. XI.

De Commemorationibus specialibus.

I. Fiunt hæ Commemorationes eodem ferè Tempore, & Ordine, quem supra in Laudibus observandum diximus, nisi quòd in Vesperis Festi primæ Classis nullafiat Commemoratio, Simplicis aut dici infra Octavam; in Vesperis Festi secundæ Classis etiam horum fiat Commemoratio.

II. Modum quod attinet, requirit is, ut, si Commemoratio fiat de sequenti, Antiphona & Versiculi sumantur ex primis Vesperis. Si verò fiat de præcedenti, ex secundis accipiantur. Quòd si Officium fiat in primis Vesperis de Festo v. g. Confessoris Pontificis, & aliud simile, de quo facienda sit Commemoratio, occurrat, tum Antiphona pro Commemoratione prima, uti & Versiculi ex Laudibus sumendi sunt. Si verò & tertium simile occurrat, Antiphona quidem ex secundis Vesperis; Versiculi verò, quia communiter ijdem sunt cum Versiculis, qui in Laudibus dicuntur, ex primo Nocturno accipiendi sunt, nisi & hi quoque jam dicti sint, tum enim ex secundo Nocturno sumi debent. Quòd si cum Festo principali de alio simili in secundis Vesperis facienda sit Commemoratio, tunc Antiphona & Versiculi ex Laudibus sumendi sunt, si quidem Versiculi diversi sint ab ijs, qui in secundis Vesperis sunt dicti; si autem (ut plerumque contingit) non sint diversi, ex primis Vesperis accipiendi erunt. Si verò tertia similis Commemoratio facienda sit, tum Anti-

phona

phona quidem ex primis Vesperis (si diversa sit) Versiculi vero si jam semel dicti sunt, ex primo Nocturno sumuntur, aut si hi quoque jam dicti sunt, ex secundo Nocturno. Scio, aliquos pro prima Commemoratione statim Antiphonam & Versiculos ex primis Vesperis, utpote, qui ordinariè sunt diversi ab ijs, qui in secundis Vesperis dicuntur, sumere, sed præterquam quòd etiam hæc interdum non sint diversæ, est hæc mutatio expressè contra Rubricas §. 9. n. 8. dicentes ex Laudibus sumendam esse Antiphonam, si de simili Festo in Vesperis primis aut secundis facienda sit Commemoratio. Quod si quarta facienda sit, tum pro Antiphona sumenda erit prima Antiphona primi Nocturni (quod idem etiam faciendum, quoties in alijs casibus eiusmodi Antiphona deest, ita ut etiam secunda & tertia ex primo Nocturno sumi possit) pro Versu autem Versiculi ex Nocturnis, qui necdum dicti sunt, ut in simili casu supra de Laudibus ex Gavanto & Arnaudo dictum est.

III. Ordo in his Commemorationibus à potiori idem quidem est cum eo, quem supra in Laudibus observandum dixi, dubium tamen non leve offert ipsum Breviarium, quod in tabula Concurrentiarum hæc verba in fine addit; *Cum plures sunt Commemorationes, servetur hic Ordo. De duplici, de Dominica, de Semiduplici, de die infra Octavam, de Feria Maiori, de Vigilia, de S. MARIA in Sabbato, de Simplici.* Ubi, cum Rubrica hæc dicit de Semiduplici ante diè infra Octavã, Commemorationem faciendam esse, videtur evertere & contradicere generali Regulæ à Rubricistis circa Commemorationes assignatæ, quòd scilicet de eo faciendã sit prius Commemoratio, quòd Vesperas saltem à Capitulo, atque adeò primam Orationem exigeret, si majus Festum, de quo sit ipsum Officium, abesset; cum ergo in concursu Semiduplicis Festi cum die infra Octavam hæc dimidias Vesperas à Capitulo, atque adeò primam Orationem ante Semiduplex exigat, meritò etiam primum in Commemoratione locum exigere videtur. Ob hanc rationem semper mihi videbatur, Commemorationem Octavæ in secundis Vesperis ante Semiduplicis Commemorationem faciendam esse; ad textum autem Rubricæ citatum facilè responderi posset, cum de concursu in Laudibus, & concursu in primis duntaxat Vesperis loqui,

loqui, cum ibidem etiam Vigilæ (de qua nihil fit in Vesperis) & B. MARIÆ in Sabbato ac Simplicis (de quibus nihil dicitur in secundis Vesperis) mentionem faciat; Laudibus autem & primis Vesperis semper Semiduplex precedat Octavam, cum hæc in Vesperis dividat eas cum Semiduplici sequente. Sed quia etiam pro secundis Vesperis clarum exemplum in festo S. Thomæ Cantuariensis habemus in quibus Commemorationem ante omnes Octavas facere jubemur, ideo fatendum videtur, Rubricam in citato textu universaliter locutam esse (maximè cum nullam distinctionem inter primas & secundas Vesperas faciat) atque adeò per particularem hanc Rubricam generali derogare voluisse, ut sæpius facere cõsuevit. Atq; ita sentit etiam Gavant. l. 3. c. 1. n. 39. ubi allatū pro cõtraria opinione dubiū solvere conatur dicendo, in ratione Officij dividi Vesperas, eò quòd in hoc perinde, ut in Commemorationibus, dignitas attendatur, unde cum Semiduplex sit Festum, dies infra Octavam autem duntaxat continuatio Festi, meritò illius Commemorationis hujus Commemorationem facienda videtur. Sed hæc ratio est contra ipsum Gavantum, qui l. 3. c. 8. n. 22. ait, si die Octava cum Dominica privilegiata secundæ classis, & Festum primæ classis occurrat, in Vesperis prius Commemorationem de Semiduplici præcedente, quam Octava die faciendam esse, eò quòd Semiduplex dimidium Vesperarum occupat; ergo in tali casu non attenditur dignitas Officij, et utique dies Octava nobilior sit semiduplici Festo. Rectè ergo tota hæc diversitas in solam instituentium voluntatem & arbitrium conjicitur.

IV. Oratio quævis inchoatur ab *Oremus*, non tam clauditur, nisi sit ultima ex ijs, quæ dicuntur.

§. XII.

De Suffragiis communibus.

I. **F**iant hæc Suffragia eodem tempore, ordine, & modo quem in Laudibus observandum diximus, nisi quæ Antiphonæ & Versiculi, qui orationi præmitti solent, ex secundis Vesperis sumendi sint, nisi prius jam dicti sint, tunc enim ex Laudibus accipi debent; aut si hi etiam jam dicti non diversi sint, ex primis Vesperis.

II. Te

II. Reliquo tempore Paschali loco horum Suffragiorum Antiphona cum Versiculis & Oratione de Cruce, & quidem sola dicitur.

§. III.

De Clausula.

I. **I**N Choro clauduntur Vesperæ, si Completorium non sequatur, eodem modo, quo Laudes finiri supra dictum est. In privatis verò Vesperis post Versiculos, *Dominus vobiscum*, *Benedicamus*, *Fidelium* subjungitur tantum Oratio Dominica; vel si Completorium sequatur, etiam hæc omisâ statim dicitur *Iube Domine benedicere*. Si tamen post Vesperas aliud quodpiam Officium, vel Litaniæ sequantur, omitti debet Versus *Fidelium*, sicut supra tit. 2. §. 12. dictum.

TITULUS VI.

DE COMPLETORIO.

§. I.

De Initio.

I. **I**Nitium fit à petitione Benedictionis, recitatione Lektionis brevis, Versu *Adiutorium*, Oratione Dominica, Confessione, Absolutione, & Versiculis *Converte*, *DEVS in Adiutorium*, quæ tamen omnia (exceptâ Confessione & Absolutione) omittuntur in Feriis Cœnæ Domini, & Parasceves.

II. Qui solus recitat Officium, semel tantum dicit *Confiteor*, omisâ illis verbis *Tibi Pater*, & *vobis Fratres*; quando verò dicit *Misereatur*, aut *Indulgentiam* dicat *nostri*, & *nostrorum*, non *mei*, & *meorum*.

§. II.

De Antiphona.

I. **S**emper dicitur exceptis Feriis Cœnæ Domini, & Parasceves. Neque unquam mutatur nisi tempore Paschali, ubi illius loco tria Alleluja dicuntur, quibus per Octavam Paschæ quartum additur.

II. Ab initio nunquam integra dicitur, sed tantum in fine Psalmorum.

Instruēt. II.

D

§. III. De

II. Te